

Nr 72.

Ankom till riksdagens kansli den 12 juni 1941 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om vissa åtgärder för jordbruksproduktionens upprätthållande i vad rör beredande av arbetstillfällen åt innehavare av ofullständiga jordbruk.

(2:a avd.)

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 112 av herr *Gränebo m. fl.* samt II: 161 av herr *Andersson* i Södergård *m. fl.* har, såvitt nu är i fråga, hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville göra framställning om skyndsamt utredning och förslag för tillvaratagande och främjande av tillgång till arbetstillfällen och utkomstmöjligheter vid sidan av jordbruket åt innehavare av ofullständiga jordbruk och deras hemmavarande familjemedlemmar.

Övriga yrkanden i ifrågavarande motioner har utskottet upptagit till behandling i sitt av riksdagen godkända utlåtande, nr 1, vid innevarande års riksdag. I fråga om de skäl som anförts till stöd för motionerna i förevarande del får utskottet hänvisa till motionerna.

Under behandlingen av ifrågavarande motioner har kommit till utskottets kännedom, att vid innevarande riksdag i två likalydande motioner, väckta, den ena, nr 3, inom första kammaren av herr *Ohlin m. fl.* och den andra, nr 2, inom andra kammaren av herr *Barnekow m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en utredning på vad sätt snarast möjligt erforderliga arbetstillfällen utanför jordbruket kunde beredas den på ofullständiga jordbruk boende befolkningen. Över sistnämnda motioner, vilka hänvisats till statsutskottet, har sagda utskott, sedan yttrande inhämtats av lantbruksstyrelsen, avgivit utlåtande, nr 141, som av riksdagen godkänts. I utlåtandet, vari hemställes att motionerna icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda, har anförts följande:

»I likhet med lantbruksstyrelsen finner utskottet de i motionerna framförda synpunkterna beaktansvärda. Enligt utskottets uppfattning vore det givetvis önskvärt, om vid sidan av den verksamhet, som för närvarande bedrivs i syfte att förstärka och komplettera de ofullständiga jordbruken, åtgärder genom det allmännas försorg kunde vidtagas, som vore ägnade att bereda innehavarna av dylika jordbruk ökade möjligheter till sysselsättning utanför jordbruket.

Med hänsyn till de mycket skiftande förhållanden, som råda å olika orter, möta emellertid avsevärda svårigheter att lösa detta spörsmål. I varje fall torde, såsom lantbruksstyrelsen framhållit, en lösning efter generella grunder knappast kunna åstadkommas. En utredning av frågan måste därför, om den skall leda till praktiskt resultat, ingå som ett led i ett större sammanhang och vara inriktad på längre sikt. Från dessa utgångspunkter har ifrågavarande spörsmål varit föremål för övervägande inom 1938 års jordbruksutredning, ehuru dennas arbete på grund av krisläget i nu berörda del inställts. Utskottet utgår emellertid från att nämnda spörsmål kommer att ägnas fortsatt uppmärksamhet, när så med hänsyn till tidsläget lämpligen kan ske.»

I likhet med vad som anföres i statsutskottets förut återgivna utlåtande över motionerna I: 3 och II: 2 vid innevarande års riksdag anser jordbruksutskottet ur de synpunkter utskottet har att företräda synnerligen önskvärt, om jämsides med den verksamhet, som för närvarande bedrivs av statsmakterna i syfte att förstärka och komplettera de ofullständiga jordbruken, åtgärder kunde vidtagas för att tillvarata och främja tillgången till arbetstillfällen och utkomstmöjligheter vid sidan av jordbruket åt innehavare av dylika jordbruk. Ehuru jordbruksutskottet sålunda anser motionärernas i förevarande ärende framställda yrkande om en utredning i sagda ämne värt allt beaktande, delar utskottet emellertid statsutskottets uppfattning, att frågan om en dylik utredning, särskilt med hänsyn till de mycket skiftande förhållanden, som i berörda avseende äro rådande inom olika delar av landet, lämpligen bör upptagas till behandling i ett större sammanhang, därest praktiskt realiserbara förslag skola förväntas framkomma. En dylik omfattande utredning synes utskottet i anseende till tidsläget icke för närvarande böra igångsättas. Med hänsyn till det anförda och då utskottet utgår från att Kungl. Maj:t har sin uppmärksamhet riktad på berörda spörsmål, vill utskottet icke förorda bifall till motionerna i den del varom nu är fråga.

Utskottet.

Åberopande det anförda får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 112 och II: 161, såvitt desamma behandlats i förevarande utlåtande, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 juni 1941.

På jordbruksutskottets vägnar:

ABEL ANDERSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 71.